

РОЗДІЛ 1

ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ КАПІТАЛІСТИЧНИХ ВІДНОСИН

§ 1. МОРСЬКІ ЕКСПЕДИЦІЇ ПОРТУГАЛЬЦІВ ТА ІСПАНЦІВ

1. Хто був автором праці «Книга про різноманітність світу»?

- А Бартоломеу Діаш
- Б Марко Поло
- В Васко да Гама
- Г Америкго Веспуччі

А	Б	В	Г

2. У період Великих географічних відкриттів використовувався новий тип судна із системою вітрил, яка давала змогу рухатися проти вітру. Як воно називалося?

- А Трієра
- Б Каравела
- В Галера
- Г Галеон

А	Б	В	Г

3. Прочитайте текст і визначте, про кого в ньому йдеться.

Саме йому судилося знайти хоча й не найкоротший, зате найзручніший для вітрильних суден шлях до мису Доброї Надії. Обігнувши його, експедиція вперше пропливла вздовж східного узбережжя Африки й опинилася в Індійському океані, відкривши таким чином у 1498 р. морський шлях до Індії.

- А Васко Нуньєс де Бальбоа
- Б Христофор Колумб
- В Васко да Гама
- Г Фернан Магеллан

А	Б	В	Г

4. Укажіть три причини, завдяки яким саме Іспанія та Португалія започаткували Великі географічні відкриття.

- А Вели посередницьку торгівлю східними товарами
- Б Мали вигідне географічне розміщення на виході в Атлантику
- В Належали до найрозвиненіших європейських держав
- Г Раніше їхні кораблі неодноразово перетинали океан
- Д Володіли прекрасним флотом та зручними гаванями
- Е Мали досвідчених моряків

--	--	--	--

5. Установіть хронологічну послідовність наведених подій.

- А Відкриття флотилією Васко да Гама морського шляху з Європи до Індії
- Б Перша навколосвітня подорож під проводом Фернана Магеллана
- В Перша експедиція Колумба, відкриття Америки
- Г Плавання Бартоломеу Діаша з Атлантики до Індійського океану навколо Африки

1	2	3	4

6. Установіть відповідність між зображенням видатного мандрівника та його характеристикою.

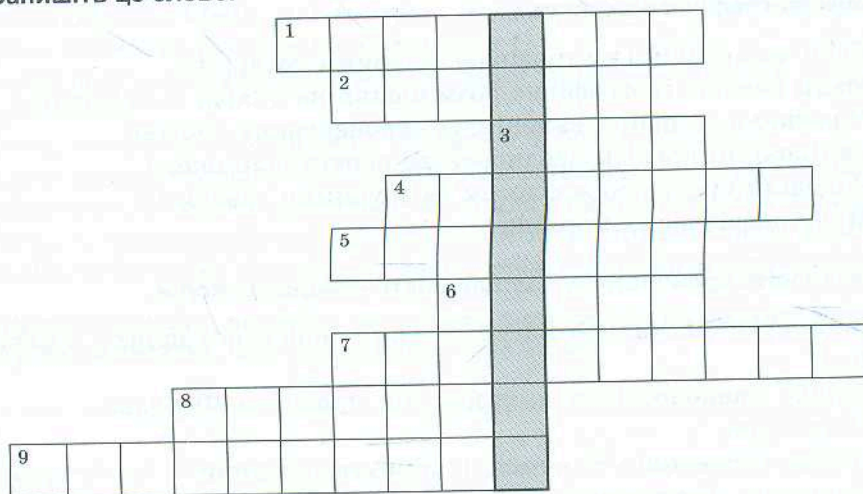
- Італійський мандрівник, який перший виявив, що землі, які відкрив Колумб, – це невідома раніше частина світу, і запропонував назвати її Новим Світом.
- Генуезький мореплавець, експедиція якого в 1492 р. досягла берегів Американського континенту.
- Португальський моряк, команда якого здійснила першу в історії навколосвітню подорож.
- Португальський принц, організатор великих морських експедицій, завдяки яким було досліджено Африканське узбережжя.

А	Б	В	Г

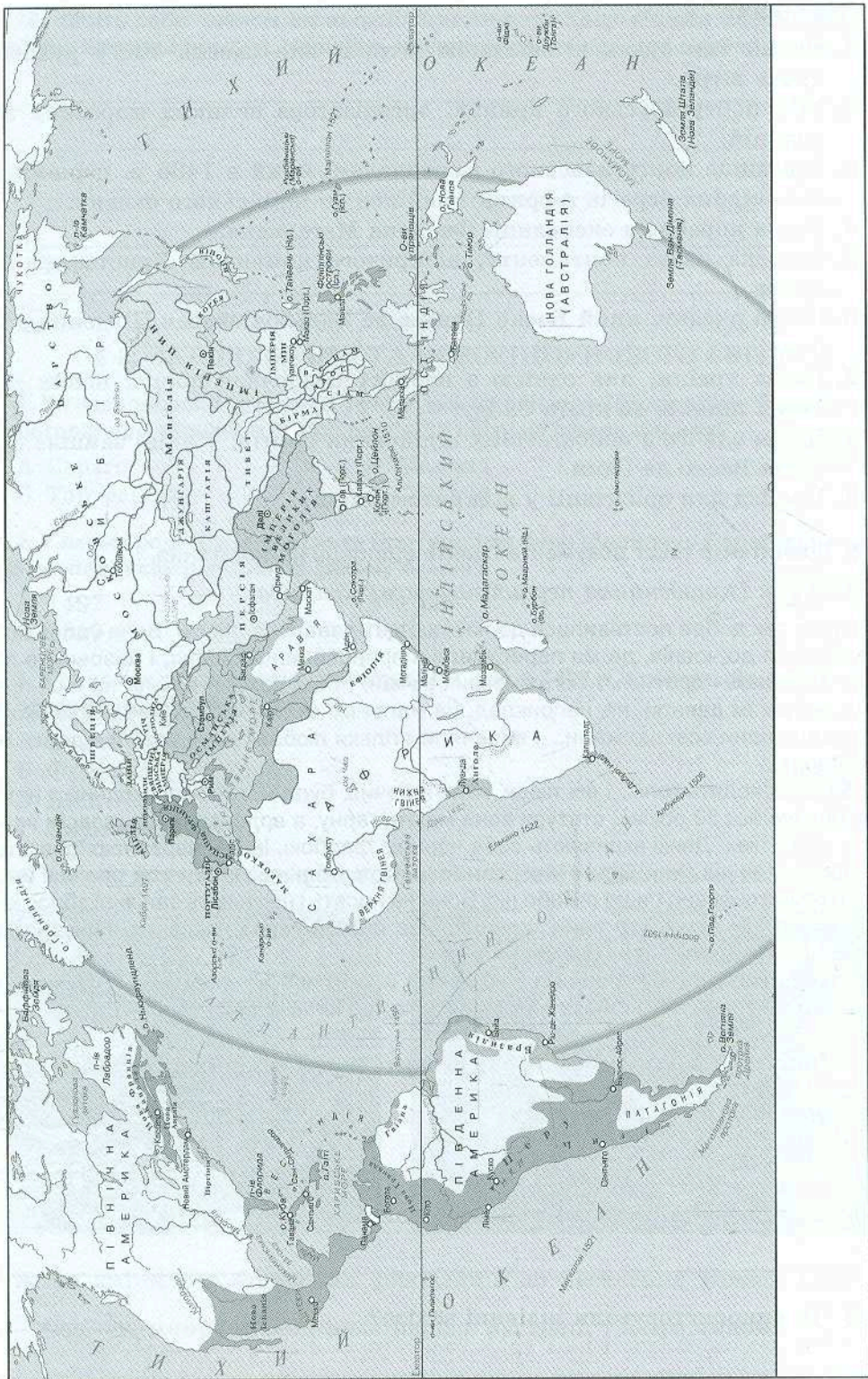
7. На основі карти і тексту підручника заповніть контурну карту, виконавши завдання.

- Різними кольорами позначте маршрути подорожей Бартоломеу Діаша, Васко да Гама, Америкго Веспуччі та Фернана Магеллана.
- Підпишіть імена відкривачів та роки подорожей.
- Заповніть легенду карти.

8. Розв'яжіть кросворд з ключовим словом (у графі, виділеній сірим кольором). Запишіть це слово.

Ключове слово: _____

Завдання:

1. Новий тип судна із системою вітрил, яка давала змогу рухатися проти вітру.
 2. Ім'я португальського принца, організатора великих морських експедицій.
 3. Прізвище португальського мореплавця, який в 1486 р. перший досяг східних берегів Африки і вийшов до Індійського океану.
 4. Назва корабля з експедиції Фернана Магеллана.
 5. Сучасна назва континенту, відкритого командою Христофора Колумба.
 6. Назва океану, який Васко Нуньес де Бальбоа назвав Південним морем.
 7. Назва країни, яка однією з перших розпочала пошук нових морських шляхів до країн Сходу.
 8. Назва одного з найбагатших індійських портів, у який зайшла флотилія Васко да Гама.
 9. Прилад для орієнтації у відкритому морі.
9. Прочитайте текст документа і дайте відповіді на запитання.

XVI ст. Із щоденника першої подорожі Колумба

І вони так добре поставилися до нас, що це здавалося дивом. Вони уплав переправлялися до човнів, де ми перебували, і приносили нам папуг, і бавовняне прядиво в мотках, і дротики, і багато інших речей, і обмінювали все це на інші предмети, які ми їм давали, як, наприклад, на маленькі скляні чотки. З великою охотою віддавали вони все, що мали... і виявляли стільки любові, наче хотіли віддати нам свої серця...

Усі вони ходять голі... І всі люди, яких я бачив, були молодими, жодний з них не мав більше ніж 30 років, і статуру вони мають гарну, а волосся грубе, зовсім як кінське, і коротке... Деякі вкривають себе чорною фарбою, інші – червоною; деякі тим, що потрапило під руку. Одні з них розмальовують обличчя, інші – усе тіло, а є й такі, у кого розмальовано лише очі або ніс. Вони не носять і не знають залізної зброї: коли я показував їм шпаги, то вони схопилися за леза й через незнання порізали собі пальці. Ніякого заліза в них немає...

Вони повинні бути хорошими, тямущими й кмітливими слугами – я помітив, що вони дуже швидко навчилися повторювати те, що їм казали.

А Чому, на вашу думку, місцеві жителі так щиро поставилися до європейських мандрівників? _____

Б Який зовнішній вигляд мали індіанці? _____

В Чи використовували індіанці залізо? _____